

NASTAVNI PROGRAM
(SILABUS)

KATEDRA HADISA

Naziv predmeta: Terminologija hadisa			Šifra predmeta: IN HA 1100	
Nivo: Diplomski	Smjer: Teološki smjer Religijska pedagogija Smjer za imame, hatibe, muallime	Godina: I I II	Semestar: 1. 1. 3.	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P+1V	Ukupan broj sati: 45		

Nastavnik: Ass. mr. Aid Smajić	
Radno vrijeme: 08:00-15:00	Vrijeme za konsultacije: utorak (10:00-12:00)
Telefon na poslu: 033/251-038	E-mail adresa: aid90@yahoo.com

1. CILJ PREDMETA	<p>Unutar ovog predmeta studenti će se prije svega upoznati sa najosnovnijom hadiskom terminologijom kao što je sunnet, hadis, haber, eser, hadisi kudsi, metn, sened, ravi i rivaje, te više saznati o mjestu hadisa u islamskom učenju i steći uvid u historijski razvoj hadiskih znanosti.</p> <p>Pored navedenog, studenti će dobiti uvid i u temeljnu podjelu hadiskih znanosti, predmet i metodologiju njihovih istraživanja, kao i u osnovnu podjelu hadisa po različitim osnovama.</p> <p>Konačno, studenti će moći više saznati o najjeminentnijim hadiskim učenjacima i njihovim ostvarenjima na polju hadiske znanosti.</p>	
1.1. Predmeti koji su preduslov za polaganje	Nema drugih predmeta kao preduslov.	
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Općenito o tradiciji, njenom značaju, pojmovima hadis, sunnet, haber, eser, hadisi kudsi. Mjesto hadisa u islamskom učenju.
	2. sedmica	Izučavanje hadisa u vrijeme Božijeg Poslanika, s.a.v.s. Odnos ashaba prema hadisu Božijeg Poslanika. Opreznost ashaba u prihvatanju i prenošenju hadisa.
	3. sedmica	Najpoznatije zbirke hadisa iz vremena ashaba. Hadis u vrijeme tabi'ina i posttabi'ina.
	4. sedmica	Hadis u 3. stoljeću po Hidžri. Hadiske zbirke nastale nakon 3. stoljeća po Hidžri.
	5. sedmica	Putovanja u potrazi za hadisom. Stručne škole za izučavanje

		hadisa.
6. sedmica		Metode primopredaje hadisa. Doslovno i prenošenje hadisa po smislu. Zvanja hadiskih znanstvenika.
7. sedmica		Izučavanje hadisa na našim prostorima.
8. sedmica		Rekapitulacija/Test
9. sedmica		Podjele hadiske znanosti. Znanost o pozitivnoj i negativnoj kritici prenosilaca.
10. sedmica		Znanost o biografijama prenosilaca. Znanost o prividno kontradiktornim hadisima.
11. sedmica		Znanost o derogaciji u hadisu. Znanost o nepoznatim riječima u hadisu. Znanost o povodima izricanja hadisa. Znanost o skrivenim mahanama u hadisu.
12. sedmica		Podjela hadisa s obzirom na vjerodostojnost. Slabi hadisi zbog prekinutosti seneda. Slabi hadisi zbog suprostavljanja vjerodostojnim predajama.
13. sedmica		Slabi hadisi zbog nepreciznosti prenosilaca. Prenošnje i primjena slabih hadisa. Metruk hadisi i apokrifne predaje. Uzroci apokrifnosti u hadisu. Načini otkrivanja apokrifnosti
14. sedmica		Podjela hadisa s obzirom na kraj seneda. Podjela hadisa s obzirom na broj prenosilaca u jednoj generaciji. Hadiski učenjaci.
15. sedmica		Rekapitulacija svih oblasti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

Opis aktivnosti (%)		
2.1. Način izvođenja nastave	1. eks katedra	80 %
	2. prezentacije	20 %
Učešće u ocjeni (%)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. esej (pisani rad + prezentacija)	20 %
	2. test	30 %
	3. završni ispit	50 %

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	Aid Smajić. <i>Hrestomatija Terminologija hadisa</i> . Sarajevo: Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2006;
3.2. Dodatna literatura	1. Prof. dr. Omer Nakičević. <i>Uvod u hadiske znanosti, Hadis I</i> . Sarajevo: Islamski teološki fakultet, 1986; 2. Gazali, Muhamed <i>Ahad hadisi i njihova naučna valorizacija</i> , Glasnik Rijaseta IZ-e, 1999., br. 11.-12., str. 1137.-1152. (preveo mr. Osman Kozlić)

3. Handžić, M. *Halifa Omer b. Abdul-'Aziz (Počeci sakupljanja i pisanja hadisa)*, N. Uzdanica (Kalendar), god. III, Sarajevo 1935. god., str. 29.
4. Handžić, M. *Književni rad bosansko-hercegovačkih Muslimana na orijentalnim jezicima*, Sarajevo, 1933. (O izučavanju hadisa na našim prostorima)
5. Handžić, M. *Uvod u tefsirsku i hadisku nauku*, N. Behar, god. X, Sarajevo, 1937./38. (Rad je kasnije objavljen kao posebno izdanje u vidu priručnika).
6. Hasanović, Z. *Znanost o prividno kontradiktornim hadisima*, Hikmet, Tuzla, 1999., br. 9.-12., str. 139.-142.
7. Hasanović, Z. *Usklađivanje prividno kontradiktornih hadisa (جمع مختلف الحديث)*, Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka, Sarajevo, 2001., br. 7., str. 109.-133.
8. Hasanović, Z. *Ehli-sunnetsko viđenje čestitosti ashaba*, Glasnik, Sarajevo, 2002., br. 1.-2., str. 53.-70.
9. Hasanović, Z. *Normativnost pojedinačne predaje hadisa*, Zbornik radova FIN-a, Sarajevo, 2002, str. 41-72.
10. Hasanović, Z. *Kontroverze o Abu Hurayreu ad-Dawsiyu*, Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu, 2004.
11. Mahmutović, M. *Povodi navođenja hadisa*, Glasnik, 1986., br. 6., str. 609.-615.; 1988., br. 4., str. 374.-393.; 1988., br. 6., str. 624.-635.; 1989., br. 2., str. 193.-203.; br. 3., str. 250.-261.; br. 4., str. 366.-377.; br. 5., str. 472.-482.; br. 6., str. 605.-614.
12. Mahmutović, M. *Povodi nastanka nekih hadisa*, Visoko, "Udruženje uleme BiH 'El-Hidaje' Visoko", 1993.
13. Nakičević, O. *Arapsko-islamske znanosti i glavne škole od XV do XVII vijeka (Sarajevo, Mostar, Prusac)*, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 1988.
14. Nakičević, O. *Na marginama izučavanja hadisa u našim krajevima*, Zbornik radova Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu, 1987., br. 2., str. 23.-39.
15. Nasr, Sejjid Husein *Poslanik i njegova tradicija*, Islamska misao, Sarajevo, 1983., br. 50., str. 19.
16. Schuon, Frithjof *Sunnet*, Islamska misao, Sarajevo, 1984., god. VI, br. 65., str. 17.-19. (preveo s engleskog Adnan Silajdžić)
17. Dr. Sejjid Abdullatif, *Da li je Muhammed, a.s., bio nepismen*, Glasnik, 1966., br. 1, str. 8-14.
18. Silajdžić, A. *Hadis i njegove bitne karakteristike*, Islamska misao, Sarajevo, 1983., br. 57
19. Silajdžić, A. *Karakter izučavanja hadisa u našim krajevima (sa posebnim osvrtom na radove Muhammeda Tufe i Taiba Okića)*, Glasnik VIS,

	<p>Sarajevo, 1984, br. 3, str. 276-289; br. 4., str. 433.-439.; br. 5, str. 564-575.</p> <p>20. Silajdžić, A. <i>Muslimanska kritika hadisa (historija i metodologija)</i>, Glasnik VIS, Sarajevo, 1985. br.6, str. 592.-604.</p> <p>21. Silajdžić, A. <i>Ozbiljniji pristup proučavanju Poslanikovih hadisa</i>, Islamska misao, Sarajevo, 1984., god. VI, br. 65., str. 39.-41.</p> <p>22. Silajdžić, A. <i>Pokušaj formuliranja jedne moderne teorije Poslanikove prakse (sunnet)</i>, Glasnik, 1985, br. 1., str. 17.-25.</p> <p>23. Silajdžić, A. <i>Sistem isnada – porijeklo i razvoj</i>, Zbornik radova Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu, 1987., br. 2., str. 41.-58.</p> <p>24. Smajić, A., "Orientalističko poimanje prvog registriranja hadisa", <i>Zbornik Fakulteta islamskih nauka</i>, br. 9 (Sarajevo, 2004.);</p> <p>25. Tufo, M. <i>Temelji hadiskih nauka</i>, Glasnik IVZ, Sarajevo, 1938., br.1-8.</p>
--	--